

Greenfox en Schmidt werken samen aan toproduct

Garnalen pellen terug in Nederland

Sinds kort worden in Nederland weer Hollandse garnalen gepeld. Dat gebeurt bij Greenfox in Den Haag. De topkwaliteit garnalen zonder enige toevoeging komen via Schmidt Zeevis in Rotterdam terecht bij sterrenchefs in heel Nederland.

Hoe kom je er op, om in Nederland weer een pelatelier te beginnen? Nadat in 1990 het thuispellen werd verboden als gevolg van de invoering van hygiëneregels, verdween die handarbeid naar grote ateliers in het buitenland. Eerst naar Polen, daarna naar Marokko, waar de lonen gunstiger waren. Inmiddels begint de ecologische voetafdruk steeds meer in het nadeel van het ver weg pellen te werken en bovendien stijgen ook in Marokko de lonen langzamerhand. In Nederland gingen de ontwikkelingen tot nu toe vooral in de richting van pelmachines. Met name Telson maakt op dat gebied flinke slagen en opent over enkele maanden een grote machinale pelfabriek in Lauwersoog.

Repeterend werk

Bij Greenfox werd een heel andere keuze gemaakt. Maar dat bedrijf heeft dan ook een andere startpositie, vertelt directeur en medeoprichter Renzo Deurloo. "Zeven jaar geleden hebben mijn compagnons Henk Klip, Martijn Hunteler en ik Greenfox opgericht. Daarvoor werkte ik op de beurs en in het vastgoed, maar ik merkte na zo'n veertien jaar in die sectoren dat het allemaal teveel gericht was op eigenbelang. Ik wilde iets heel anders. Henk had toen het plan om tl-lampen te renoveren, vanuit de duurzaamheidsgedachte. Dat bleek te kunnen tegen een derde van de prijs van vervanging door nieuwe lampen. We gingen met dat plan de boer op, onder meer naar de Amsterdam Rai. Daar hangen 13.000 lichtbakken. Door ons systeem konden ze anderhalve ton per jaar besparen." Greenfox haalde nog een aantal grote klanten binnen, waaronder het Rijksvastgoedbedrijf en ABN AMRO. Daardoor had het bedrijf in één klap een grote hoeveelheid repeterend werk. Deurloo: "Wij zijn gaan praten met de sociale werkvoorziening om aan arbeidskrachten te komen. Dan kom je ineens in een totaal andere wereld terecht. Het zijn ontzettend aardige mensen en extreem direct. Aan het eind van de dag was ik helemaal enthousiast. Henk en ik besloten direct: met deze mensen gaan wij werken."

Garnalen pellen

Een tijdlang lang verving GreenFox de lampen bij verschillende grote bedrijven en instellingen. Twee jaar geleden kwam de participatiewet, waardoor bedrijven dezelfde ruimte krijgen voor het inzetten van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt als sociale werkplaatsen. “Wij wilden inmiddels meer doen met deze doelgroep. Daarom zijn we gaan zoeken naar meer werkzaamheden. En zo kwamen we ook steeds vaker bij voedsel terecht, prachtig repeterend werk dat bij uitstek geschikt is voor onze specialisten.” Zo ontstond ook het idee om garnalen te pellen. “Dat gebeurde al bij ons zusterbedrijf in België. We gingen daar kijken en oriënteerden ons vervolgens op de mogelijkheden in Nederland.”

Op dat moment wisten Deurloo en Klip niks van garnalen. “Daarom hebben we Marcel van Breda van Schmidt Zeevis gevraagd om mee te gaan naar België. Marcel was ontzettend enthousiast over de kwaliteit van de handgepelde garnalen. Hij zei: Dit is uniek. Als je dit ook in Nederland kunt, ben ik je klant. Hij is een man van zijn woord. Nu is hij onze vaste en enige afnemer. Hij was ook bij de opening van ons atelier.”

Familiebedrijf

Het pelbedrijf is opgezet in samenwerking met de gemeente Den Haag. “Dat gebeurde vanuit Werkgeversservicepunt Haaglanden. Zij hebben samen met ons de voorwaarden uitgewerkt. Ze stonden daar heel positief in. Nog geen vier maanden later stond er een pelatelier”, vertelt Deurloo.

De medewerkers maken zelf de keuze voor het soort werk dat ze willen doen. “Ze mogen ook wisselen van werksoort als ze dat willen, maar de meesten houden ervan een tijdlang hetzelfde te doen. Ze worden er dan steeds beter in.” De pellers van Greenfox zijn opgeleid door onder meer Zoutkamper garnalenpelsters. “Dat was heel leuk, met die dames. Daarna was het veel oefenen. Inmiddels kan iedereen het, terwijl hij of zij gezellig aan het kletsen is met de andere pellers aan tafel. De sfeer onderling is uitstekend!” En dat is heel bijzonder, vindt Deurloo, met al die verschillende achtergronden en niveaus. “We hebben hier mensen die geen allrounder kunnen worden, maar wel heel goed zijn in repeterend werk. De oorzaak kan van alles zijn; een lichamelijke of geestelijke beperking, een vluchtelingenachtergrond met trauma’s, langdurige werkloosheid, of voormalig druggebruik.” Dat geeft wel een extra verantwoordelijkheid. “Onze werknemers hebben als ze hier binnenkomen vaak een heel negatief zelfbeeld. Ze hebben jarenlang gehoord wat ze allemaal niet kunnen. Ik beschouw het als onze taak hen zekerheid en zelfvertrouwen te geven. Ze hebben daarom een arbeidscontract en

we beschouwen ons als een familiebedrijf, met een grote verantwoordelijkheid naar onze werknemers. We willen mensen een kans geven. We zetten de financiën daarom niet altijd op de eerste plaats." En dat is niet altijd makkelijk. "De garnalen zijn sinds we begonnen drie keer zo duur geworden. De marges zijn momenteel dan ook heel erg klein." Gelukkig krijgt het bedrijf wel een aanvulling op de loonkosten van de overheid. "Onze medewerkers krijgen allemaal een loonwaardemeting. Wij worden gecompenseerd voor het deel wat zij niet kunnen produceren. Daardoor kunnen we dit doen." Daarbij staat voorop dat de garnalen die bij Greenfox worden geproduceerd, beter moeten zijn dan andere garnalen. "Dit is gewoon de allerlekkerste garnaal die er is! Daarom gaan ze naar topchefs als Jonnie Boer en Herman den Blijker. Het is met deze garnalen net als met biefstuk: dat hoef je ook niet elke dag te eten, maar als je het eet, moet het heel erg goed zijn!"

HACCP

Greenfox pelt alleen de grootste sortering Hollandse garnalen. Die garnalen krijgen geen enkele bewerking. "Onze garnalen zijn gisteren gevangen, vanochtend binnengekomen van de afslag in Zoutkamp en aan het eind van de dag weg. Zo'n delicaat product moet je niet blootstellen aan conserveringsmiddelen of water. Machinaal pellen gebeurt onder hoge druk met water. Hier gebeurt er helemaal niets mee, ze worden alleen onder gas verpakt om de houdbaarheid te verlengen tot zeven dagen. Dat gas is speciaal ontwikkeld door de universiteit van Leuven en volledig geuren smaakloos."

Omdat de garnalen niet worden behandeld met conserveringsmiddelen, is hygiëne extra belangrijk bij het pellen en verpakken, benadrukt Deurloo. "Wij werken onder zeer strikte geconditioneerde omstandigheden, gelijkwaardig aan de situatie in een operatiekamer. Iedere medewerker krijgt dagelijks een schone laboratoriumjas, die op 90 graden is gewassen. Daarnaast dragen de pellers haarnetjes en handschoenen."

Voor het betreden van de geconditioneerde ruimte, waar de temperatuur altijd 16 graden is, moet iedereen plastic hoesjes om de schoenen doen en handen wassen met speciale desinfecterende zeep. Vervolgens worden de handen in de ruimte opnieuw ontsmet met alcohol. Daarna gaan de latex handschoenen aan. Na elke pauze worden de latex handschoenen vervangen. Telefoons zijn niet toegestaan in de pelruimte en ook alle sieraden gaan af. "Elke medewerker heeft daarvoor een eigen kluisje."

Kwaliteiten

Greenfox wil duurzaam investeren in de ontwikkeling van zijn medewerkers. “Erkenning is heel belangrijk. Van hun kwaliteiten, maar ook van hun grenzen. En dat ze de kans krijgen zich verder te ontwikkelen. Ze zijn de ambassadeurs van een topproduct. We hebben onder meer toneellessen voor ze georganiseerd, voor een goede eerste indruk en zijn nu bezig de Stichting Greenfox academy op te richten. We gaan onze medewerkers allerlei cursussen aanbieden, waaronder EHBO, stoppen met roken, afvallen en verder doorscholen.”

Ook Schmidt Zeevis is erg betrokken bij de garnalenpellers. “We hebben veel te danken aan Jeroen van Merkestein van Schmidt. Hij komt hier regelmatig kijken en is heel erg begaan met onze medewerkers. Zo zijn ze op bedrijfsbezoek geweest bij Schmidt. Onze garnalen lagen daar tussen de meest luxe producten. Dat was voor iedereen heel bijzonder om te zien. Daarna werden we nog getrakteerd op kibbeling. Het was een topuitje, ze hebben het er nog steeds over!”

Opschaling

Voor de nabije toekomst heeft Greenfox een duidelijk doel: opschalen. Deurloo: “We willen dat deze topgarnaal straks voor iedereen verkrijgbaar is. We hebben

nu zo’n 35 pellers, maar er is veel meer vraag naar onze garnalen dan dat wij nu aankunnen. We kunnen qua prijs prima concurreren met machinaal gepelde garnalen. Zodra de garnalenprijs zakt, gaan we uitbreiden naar 70 pellers.”

Schmidt Zeevis is nu nog de enige afnemer, hoe gaat dat als de productie omhoog gaat? “We hebben nu het proces op orde, we kunnen meer produceren dan Schmidt aankan. Daarover gaan we met hen in gesprek, dat komt beslist goed.” In het huidige pand kunnen maximaal 70 mensen tegelijk pellen in twee ruimtes. “In de toekomst willen we groeien naar 200 pellers. We zijn al druk bezig met een tweede pand, maar we gaan niet naar grote hallen; de maximale grootte van onze pelruimtes is die van een klaslokaal. We hebben hier een hele goede sfeer, met goede gesprekken, juist door de kleine ruimte. Er zijn nieuwe vriendschappen ontstaan, echt uniek! Zo zie je maar weer hoe belangrijk werk is. Toen ze hier kwamen, konden de meesten niet meer dan achttien uur per week werken. Nu werkt bijna iedereen 32 uur! Ze willen dat zelf! Het is gezellig hier en dat willen we vooral zo houden.” ■